

53/4

6 ΑΡΧΕΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΛΟΓΩΝ

ΠΕΡ. Κ. ΒΙΖΟΥΚΙΔΟΥ
Δ. Ν. ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ, ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥ
ΤΩΝ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

Η ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ
ΤΩΝ ΒΟΡΕΙΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ελευθερη σκεψις

α' εορ. 1921

Dej - Κη Η Β
Α

1998 ← ε' εορ.
ΓΑΡΟΜ, 17 1915

3E

Ἡ Διαμαρτυρία τῶν Βορείων Ἡπειρωτῶν εἶναι τό ἕκτο βιβλίον
πού ἐκδίδομε στήν σειρά μας Ἀρχεῖο Ἱστορικῶν Λόγων. Εἶχε ἐκ-
δοθεῖ τό 1922 στήν Λειψία ἀπό τό τυπογραφεῖο Δρουγουλίνου.

Τα προηγούμενα πέντε βιβλία μας στήν σειρά Ἀρχεῖο Ἱστορι-
κῶν Λόγων εἶναι: Τό Πόθεν τό ἐθνικόν Ἀρβανίτης τοῦ Πέτρου Α.
Φουρίκη, τό Ἑλληνικάί Μελέται καί τό Περί τῆς ἐνεστώσης με-
θόδου ἐν ταῖς γλωσσικαῖς ἔρευνας τοῦ Γεωργίου Χατζηδάκι, τό
Σελίδες ἐκ τῆς Ἱστορίας τοῦ ἐν Οὐγγαρία καί Αὐστρία Μακεδονι-
κοῦ Ἑλληνισμοῦ τοῦ Σπυρίδωνος Π. Λάμπρου, τό Ἡ ἀντιδικία τῶν
τόνων τοῦ Νικολάου Ἐξαρχόπουλου.

Φεβρουάριος 1992

Ἐλεύθερη Σκέψις

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιας

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1992

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΚΕΨΙΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 112, ΑΘΗΝΑ 114 72

Τηλ. 3630.697 - 3614.736

Η ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ
ΤΩΝ ΒΟΡΕΙΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

ΛΟΓΟΣ ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΟΣ

ΥΠΟ

ΠΕΡ. Κ. ΒΙΖΟΥΚΙΔΟΥ

Δ. Ν. ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ, ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥ

ΤΩΝ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ



ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1921

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Πρὸς ἔξυπηρέτησιν τοῦ Ἀγῶνος τῆς Βορείου Ἠπείρου ἐπιτρέπεται ἡ εἰς ξένας γλώσσας μεταφράσις καὶ ἡ εὐρυτάτη διάδοσις τῆς διαμαρτυρίας ταύτης.

ΤΥΠΟΙΣ ΔΡΟΥ ΓΟΥΛΙΝΟΥ

ΕΝ ΛΙΨΙΑΙ

1922

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΣΠΥΡΙΔΩΝΙ ΒΛΑΧΩΙ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΠΡΟΕΔΡΩΙ ΤΟΥ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΑ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας



Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΕΙΣΗΓΗΣΙΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
1921

Ὁ ἐπόμενος λόγος, περιλαμβάνων συνοπτικὴν εἰσήγησιν περὶ τοῦ Ζητήματος τῆς Βορείου Ἠπείρου καὶ διαμαρτυρίαν τῶν Ἠπειρωτῶν διὰ τὴν κατὰ τῆς πατρίδος αὐτῶν μελετωμένην ἀδικίαν, ἐξεφωνήθη ἐν Ἀθήναις, ἐν τῇ Γενικῇ Συνελεύσει τοῦ Πανηπειρωτικοῦ Συνεδρίου, γενομένη τῇ Κυριακῇ 12ῃ Σεπτεμβρίου 1921 ἐν τῇ μεγάλῃ αἴθουσῃ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου. Γραφεῖς ἐν σπουδῇ, ὀλίγας μόνον ὥρας πρὸ τῆς συνελεύσεως, δημοσιεύεται μετὰ τινων ἀναγκαίων συμπληρώσεων κατ' εὐχὴν ἐκφορασθεῖσαν παρὰ πλείστων μελῶν τοῦ Πανηπειρωτικοῦ Συνεδρίου.

Ὑπὸ τὸ κράτος σκληρῆς ἀνάγκης καὶ βαθείας ψυχικῆς ὀδύνης καὶ ἱερᾶς συγκινήσεως συνήλθομεν ἐνταῦθα σήμερον ἄθροοι, ἐπὶ τῷ ἀπροσδοκῆτῳ ἀκρωσμάτι τοῦ μεγάλου κινδύνου, ὃν διατρέχει ἡ ἰδιαιτέρα μας Πατρίς, ἡ ἥρωϊκὴ Βόρειος Ἠπειρος, τοῦ κινδύνου νὰ χάσῃ διὰ παντός τὴν ἐλευθερίαν της, ἀποκτηθεῖσαν δις ὑπὸ τῶν ἰδίων της τέκνων διὰ μεγάλων ἀγώνων καὶ ὑπερανθρώπων θυσιῶν, καὶ δις πάλιν ἀπολεσθεῖσαν!

Πρὸ τοῦ σοβαρωτάτου τούτου κινδύνου οἱ ἀπανταχοῦ Βόρειοι Ἠπειρωταί, ἔχοντες σοφὸν σύμβουλον τὸ παρελθόν, ἔσπευσαν νὰ λάβωσι τὰ κατάλληλα μέτρα τῆς ἀμύνης, καὶ ἀπέστειλαν τοὺς ἀντιπροσώπους των εἰς τὸ Πανηπειρωτικὸν Συνέδριον, ὅπως προβῶσιν ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν ἄλλων Ἠπειρωτῶν καὶ ἐν ἱερᾷ ἀλληλεγγύῃ εἰς τὰς ὑπὸ τῶν περιστάσεων ἐνδεικνυομένας ἀποφάσεις, ἃς ἡ ἐσχάτη ἀνάγκη ὑπαγορεύει.

Τὸ Συνέδριον τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἀπανταχοῦ Ἠπειρωτικῶν Συλλόγων σᾶς συνεκάλεσε σήμερον, ἵνα ζητήσῃ τὴν ὁμόθυμον ἔγκρι-

σιν τῶν ἀποφάσεων τούτων καὶ τὴν ἐνίσχυσιν, τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν, τοῦ ἀναληφθέντος σκληροῦ περὶ τῶν ὄλων ἀγῶνος. Συνεκάλεσε δὲ οὐ μόνον τοὺς Βορείους Ἡπειρώτας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπανταχόθεν τῆς Ἡπέρου καταγομένους, διότι φρονεῖ ὅτι τὸ Ζήτημα δὲν εἶναι τοπικόν, ἀλλὰ πανηπειρωτικόν. Καὶ εἶναι πράγματι Ζήτημα πανηπειρωτικόν ἢ μελετωμένη ὑπὸ τοὺς Τουρκαλβανούς ὑποδούλωσις τῆς Ἑλληνικῆς Βορείου Ἡπέρου, οὐ μόνον διὰ λόγους ἠθικοὺς τῆς ἀλληλεγγύης τῶν τέκνων τῆς ἐνιαίας καὶ ἀδιαιρέτου κοιτίδος τοῦ νεωτέρου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ἀλληλεγγύης ἐπιδειχθείσης καὶ ἐν τῷ παρελθόντι κατὰ τρόπον προκαλοῦντα τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν Βορείων Ἡπειρωτῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ λόγους οἰκονομικούς· διότι οὐδενὸς τὴν προσοχὴν διαφεύγει, ὅτι ἡ Ἡπειρος εἶναι προωρισμένη — καὶ ὡς ἐκ τῆς γεωγραφικῆς τῆς θέσεως — νὰ εὐτυχῇ ἢ νὰ δυστυχῇ ὁλόκληρος, ὅτι ἡ ἀποκοπὴ ἑνὸς τμήματος θὰ ἔφερε γενικὸν μαρασμὸν καὶ κατάπτωσιν οἰκονομικὴν καὶ πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν εἰς ἀμφοτέρω τὰ ἀδελφὰ τμήματα. Κατὰ ταῦτα πρέπει νὰ διακηρύξωμεν ἐν πρώτοις τὸ κοινὸν τῶν αἰσθημάτων καὶ τῶν συμφερόντων καὶ τὸ ἀλληλέγγυον τῶν τέκνων τῆς ὅλης Ἡπέρου· πρέπει νὰ διακηρύξωμεν ἐπίσης τὸ ἀδιαιρέτον τῆς ὅλης Πατρίδος, τὴν ὁποίαν ξένα ἰδιοτελῆ συμφέροντα καὶ ξένη ὑπουργὸς πολιτικὴ ἐπεχείρησαν νὰ σφαγιάσωσι — κατὰ τοὺς τελευταίους μάλιστα χρόνους — διὰ τῆς αὐθαιρέτου διαιρέσεως αὐτῆς εἰς Βόρειον καὶ Νότιον Ἡπειρον, παρὰ πᾶσαν ἱστορικὴν καὶ ἐθνολογικὴν ἀρχήν!

Προκειμένου δὲ νὰ ζητήσω τὴν ψήφον σας, κατ' ἐντολὴν τοῦ Συνεδρίου τῶν Πανηπειρωτῶν, ποιούμαι ἑκκλησίαν εἰς τὰ ἀγνὰ πατριωτικά σας αἰσθήματα καὶ σᾶς παρακαλῶ θερμῶς, ὅπως ἐγκρίνητε τὰ ἀποφασισθέντα ἐν πνεύματι ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ ἀλληλεγγύης, τὴν ὁποίαν ὁ ἐπικρεμάμενος ἄμεσος κίνδυνος καθιστᾷ στενωτέραν, ἀνεξαρτήτως πάσης συμπαθείας ἢ ἀντιπαθείας, ἀνεξαρτήτως πάσης πολιτικῆς διαφορᾶς. Ὁ κίνδυνος τῆς Πατρίδος δέον νὰ περισφίγῃ τοὺς ἀδελφικούς μας δεσμοὺς καὶ νὰ καταστήσῃ τὴν ἑνωσὶν μας ἱερὰν καὶ ἀδιάσπαστον. Ἐκαστος Ἡπειρώτης ἔχει σήμερον οὐ μόνον τὸ δικαίωμα, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συμμετάσχῃ τοῦ ἀγῶνος, κατὰ

δύναμιν, καὶ θὰ εἶναι εὐπρόσδεκτος ὅπουδήποτε καὶ ἂν εὐρίσκηται καὶ ὅτιδήποτε καὶ ἂν πρεσβεύη πολιτικῶς.

Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι λέγων ταῦτα διερμηνεύω τὸν πόθον ὄχι μόνον τῆς μεγίστης Ἑπειρωτικῆς παροικίας, ἣν ἔχω τὴν τιμὴν ν' ἀντιπροσωπεύω, τῆς παροικίας τῆς ἱστορικῆς πρωτεύουσης τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ καὶ πάσης Ἑπειρωτικῆς ψυχῆς. Καὶ θεωρῶ καθήκον νὰ ἐκφράσω τὴν στιγμὴν ταύτην ἐκ μέρους τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Πανηπειρωτῶν θερμὰ συγχαρητήρια καὶ ν' ἀποδώσω δικαίαν τιμὴν πρὸς τοὺς Ἑπειρώτας τῆς Θεσσαλονίκης, τοὺς σχόντας τὴν φιλοπάτριδα πρωτοβουλίαν τῆς συγκλήσεως τοῦ Πανηπειρωτικοῦ Συνεδρίου, τὸ ὁποῖον εὐχομαι νὰ γίνῃ ἀφορμὴ στενωτέρου ἐν τῷ μέλλοντι συνδέσμου τῶν ἐν τῇ Διασπορᾷ Ἑπειρωτῶν. Δίκαιος ἐπίσης ὀφείλεται ἔπαινος καὶ πρὸς τὰ ἐν Ἀμερικῇ τέκνα τῆς εὐάνδρου Ἑπίρου καὶ πρὸς τὴν λυσιτελέστατα ἐκεῖ ἐνεργούσαν Πανηπειρωτικὴν Ἐνωσιν, ἣτις ἔσπευσε νὰ συμμετάσχη δι' ἀντιπροσώπου τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἡμετέρου συνεδρίου. Παρὰ τῶν ἐν Ἀμερικῇ λαμπρῶν Ἑπειρωτῶν, οἵτινες πάντοτε δι' ἔργων γενναίων ἐπιστέφουσι τὸν πατριωτικόν των ἐνθουσιασμόν, πολλὰ καὶ μεγάλα προσδοκᾷ τὸ Πανηπειρωτικὸν Συνεδριον ἐν τῇ κρίσει ταύτῃ τῆς Πατρίδος στιγμῇ. Πρὸς δὲ τὸν σεπτὸν πρόεδρον τοῦ Συνεδρίου, τὸν μετριοφρονα ἱεράρχην καὶ ἐνθερμον πατριώτην, τὸν ὁποῖον ἰσχυρὸς πυρετὸς ἠνάγκασε σήμερον ν' ἀπόσχη τῆς παρούσης συνελεύσεως, αὐθόρμητος στρέφεται ἡ εὐγνωμοσύνη παντὸς καλοῦ καὶ ἀγνοῦ Ἑπειρώτου, διότι οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι ὁ Ἰωαννίνων Σπυρίδων ὑπῆρξεν ἡ ψυχὴ τοῦ πρώτου ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος τῆς Βορείου Ἑπίρου καὶ οὐδεὶς ἀμφιβάλλει ὅτι ὁ ἱερός του ἐνθουσιασμός θὰ ἐνισχύσῃ καὶ θὰ φέρῃ εἰς αἴσιον πέρας τὸν ὀσονούπω ἀρχόμενον δεύτερον ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα.

Μετὰ τὰ ὀλίγα ταῦτα θεωρῶ σκόπιμον νὰ προβῶ εἰς συνοπτικὴν ἀνασκόπησιν τῶν περιπετειῶν τοῦ ζητήματος τῆς ἀτυχοῦς Βορείου Ἑπίρου, καίτοι τὰ γεγονότα εἶναι πρόσφατα καὶ διατηροῦνται ἀκόμη ζωηρὰ ἐν τῇ μνήμῃ πάντων τῶν Ἑπειρωτῶν.

Μετὰ τοὺς ἐνδόξους ἀπελευθερωτικοὺς ἀγῶνας τῶν ἐτῶν 1912

καὶ 1913 ἐδημιουργήθησαν, ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς πάντας, διάφορα ζητήματα ἀφορῶντα εἰς τὴν τύχην τῶν πρὸς τὸ Ἀδριατικὸν Πέλαγος ἀπωτάτων εὐρωπαϊκῶν κτήσεων τῆς ὑπὸ τῶν Βαλκανικῶν Συμμάχων κατατροπωθείσης καὶ ἔκτοτε καταρρεούσης ὁσημέραι Τουρκικῆς Αὐτοκρατορίας. Ἐν ᾧ δὲ ἡ Τουρκαλβανία, ἰσχυρὸν προπύργιον τοῦ Τουρκισμοῦ ἐν Εὐρώπῃ, εἶχε καταβάλει πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως ματαιώσῃ τὴν νίκην τῶν Χριστιανῶν Συμμάχων καὶ ἔπρεπε νὰ ὑποστῇ δικαίως τὴν τύχην τοῦ ἠττημένου, εὔρε παρ' ἐλπίδα ἰσχυροὺς προστάτας αὐτὰς ταύτας τὰς Μεγάλας Χριστιανικὰς Δυνάμεις τῆς Εὐρώπης. Αὗται, ἴδια ἐπιδιώκουσαι συμφέροντα, ἤσκησαν πίεσιν ἐπὶ τῶν νικητῶν Συμμάχων πρὸς περιορισμὸν τῶν ὠφελημάτων ἐκ τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ καὶ ἐκπολιτιστικοῦ καὶ χριστιανικοῦ ἐκείνου ἀγῶνος, ὃν εἶχον διεξαγάγει θριαμβευτικῶς. Τότε ἐγεννήθη ἀνελπίστως καὶ τὸ Ζήτημα τῆς Βορείου Ἡπείρου.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, προβάλλουσα τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπερασπίσεως μεγαλυτέρων ἐθνικῶν συμφερόντων, ὑπεχώρησεν εἰς τὸ Ζήτημα τῆς Βορείου Ἡπείρου καὶ ἠναγκάσθη δυστυχῶς ν' ἀποδεχθῇ τὸ διπλωματικὸν δόγμα τῶν ἀνταλλαγμάτων, τὸ ὁποῖον ἀποβαίνει ἀπαίσιον εἰς πᾶσαν ἐθνικὴν πολιτικὴν. Καὶ οὕτω δύο καὶ πλέον ἑκατοντάδες χιλιάδων Βορείων Ἡπειρωτῶν, ἀκραιφνῶν Ἑλλήνων, ἐγκατελείφθησαν εἰς τὴν τύχην των. Ἡ εἶδησις αὕτη προκάλεσε τότε τὴν κατάπληξιν καὶ τὴν ἀγανάκτησιν πάντων τῶν Ἑλλήνων. Οἱ δὲ Βόρειοι Ἡπειρῶται οὐ μόνον διεμαρτυρήθησαν ἐντόνως, ἀλλὰ λαβόντες τὰ ὄπλα ἀντέστησαν ἐμπράκτως κατὰ τῶν ἀνηκούστων ἀποφάσεων τῆς διπλωματίας καὶ ἀπεφάσισαν νὰ προασπίσωσι τὴν ἐλευθερίαν των καὶ νὰ ἐπιβάλωσι τὴν θέλησίν των διὰ τῶν ἰδίων δυνάμεων, ἀψηφούντες τὰς ἰδιοτελεῖς ἐπιταγὰς τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς. Τὸ κίνημα τῶν Βορείων Ἡπειρωτῶν ἐξερράγη τότε αὐθόρμητον καὶ ἐπέτυχε πληρέστατα ἐντὸς ὀλίγου χρόνου παρὰ τὰς ποικίλας οἰκονομικὰς καὶ στρατιωτικὰς καὶ πολιτικὰς καὶ διπλωματικὰς δυσχερείας, κατὰ τῶν ὁποίων μοιραίως προσέκρουσε. Καὶ αὕτη δὲ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, ἥτις κατ' ἀρχὰς διέκειτο οὐχὶ εὐμενῶς πρὸς τὸ κίνημα καὶ ἐπολέμει

μάλιστα αυτό, είτε φοβουμένη τούς κινδύνους τῆς ἀποτυχίας εἴτε θέλουσα νὰ ἐπιδείξη νομιμόφρονα στάσιν ἀπέναντι τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων, ἵνα διευκολύνη, ὡς ἔλεγε, τὸ ἔργον τῆς ἀλλαχοῦ, δὲν ἠδυνήθη ν' ἀντιστῆ εἰς τὴν ἐξέγερσιν τῶν Βορείων Ἡπειρωτῶν καὶ εἰς τὴν πίεσιν τῆς κοινῆς τῶν Ἑλλήνων γνώμης. Καὶ οὕτω οἱ Βόρειοι Ἡπειρώται, ἀγωνισθέντες μόνοι, οὐδὲν ἄλλο στήριγμα ἔχοντες πλὴν τοῦ δικαίου των καὶ τῆς ἀλληλεγγύης τῶν ἀδελφῶν Ἑλλήνων, διετήρησαν ἐλευθέραν τὴν πατρίδα των καὶ ἠνάγκασαν τὰς Μεγάλας Δυνάμεις ν' ἀναγνωρίσωσι τὸν ἑλληνικὸν χαρακτῆρα τῆς Βορείου Ἡπέρου. Διὰ τοῦ περιφήμου πρωτοκόλλου τῆς Κερκύρας καθιερώθη εὐρυτάτη αὐτονομία τῆς Βορείου Ἡπέρου καὶ ἐθεωρήθη τοῦτο ὡς μεταβατικὴ περίοδος πρὸς τὴν τελείαν ἀποκατάστασιν τῆς χώρας συμφώνως πρὸς τοὺς μυχίους πόθους τῶν κατοίκων αὐτῆς καὶ τὰς εὐχὰς τοῦ Πανελληνίου. Καὶ παρέδωκαν μετ' οὗ πολὺ οἱ Βόρειοι Ἡπειρώται τὴν πατρίδα των ἐλευθέραν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος, ἐμπιστευθέντες εἰς τὴν Κυβέρνησιν αὐτῆς τὴν περαιτέρω διπλωματικὴν διαχείρισιν τοῦ ζητήματος καὶ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ των ἔργου.

Οἱ ἰσχυροὶ προστάται τοῦ καχεκτικοῦ καὶ θνησιγενοῦς ἀλβανικοῦ νεοπλάσματος, κατιδόντες τὰς δυσχερείας, ἃς ἠδυνάτει τοῦτο νὰ κατανικήσῃ καὶ αἵτινες ἐδημιούργουν ἐστίαν διαφόρων κινδύνων, ἐπέτρεψαν ὕστερον εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ καταλάβῃ στρατιωτικῶς τὴν Βόρειον Ἡπειρον καὶ νὰ ἐγκαθιδρύσῃ πανταχοῦ ἑλληνικὰς ἀρχὰς πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως. Τὸ γεγονός τοῦτο προκάλεσεν ἀνακούφισιν ἀνὰ τὸ Πανελλήνιον, ἐνθουσιασμόν δὲ μέγαν παρὰ τοῖς Ἡπειρώταις, διότι ἐθεωρήθη ὡς κορωνὶς τοῦ ἀγῶνος καὶ ὀριστικὴ τοῦ ζητήματος διευθέτησις. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ χαρὰ ὑπῆρξε πρόωρος, διότι ἐπῆλθον τὰ ἀπρόοπτα ἐκεῖνα γεγονότα τοῦ παγκοσμίου πολέμου, αἱ δῖναι τοῦ ὁποίου συμπαρέσυραν καὶ τὴν ἀτυχῆ μας πατρίδα καὶ μετέβαλον ἐπὶ τὰ χεῖρω τὴν κατάστασιν. Οἱ Ἴταλοὶ, κακίστην ὑπηρεσίαν καὶ εἰς τὴν χώραν των καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην παρέχοντες, εὔρον εὐκαιρίαν ν' ἀναζωογονήσωσι τὰς παλαιὰς κατακτητικὰς των βλέψεις

ἐπὶ τῆς ἔνθεν τοῦ Ἀδριατικοῦ ἑλληνικῆς χώρας καὶ κατέλαβον ὑπὸ τὸ πρόσχημα πολεμικῆς ἀνάγκης τὴν Βόρειον Ἑπειρον μετὰ μεγάλου μέρους τῆς Νοτίου, οὐδ' αὐτῆς τῆς πρωτευούσης ἑξαιρουμένης. Αἱ διαθέσεις ὅμως τῶν Ἰταλῶν ἦσαν τόσον καταφανῶς ἀδικαιολόγητοι καὶ αἱ ἀπόπειραὶ των πρὸς ἀνακίνησιν ζητημάτων καλῶς κειμένων τόσον ἄστοχοι, ὥστε τὰ ἰταλικά στρατεύματα ἠναγκάσθησαν μετὰ τινα χρόνον νὰ ἐκκενώσωσι τὴν Νότιον Ἑπειρον, ἀλλὰ παρέμειναν δυστυχῶς ἐν τῇ Βορείῳ Ἠπειρῷ ἀντικαθιστῶντα δῆθεν τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν ἐν τῇ ἀποστολῇ, ἣτις εἶχεν ἀνατεθῆ αὐτῷ πρότερον πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ τῆς ἀσφαλείας τῆς χώρας. Ἡ παρουσία τοῦ στρατοῦ μεγάλης δυνάμεως ἐν Ἠπειρῷ περιέπλεκε μέγαν τὸ ζήτημά μας καὶ ἐδυσχέραινε τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐθνικῶν μας πόθων. Ἄλλ' ἰδοὺ ὅτι ὁ σκοτεινὸς διὰ τὴν ὑπόθεσίν μας πολιτικὸς ὀρίζων δὲν ἤργησε νὰ αἰθριάσῃ καὶ πάλιν. Οἱ πολυπράγμονες Ἰταλοὶ ἔνεκα λόγων ποικίλων, τοῦτο μὲν ἐσωτερικῆς φύσεως, τοῦτο δὲ γενικῆς εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς, οὐχ ἤκιστα δ' ἔνεκα τῆς κατ' αὐτῶν ἀλβανικῆς ἀντιδράσεως, ἠναγκάσθησαν νὰ καταλίπωσι τέλεον τὰ Ἠπειρωτικὰ ἐδάφη, ἀφ' οὗ συνῆψαν προηγουμένως μετὰ τῆς Ἑλλάδος μυστικὴν συμφωνίαν, δι' ἧς ἀνεγνωρίζοντο τὰ ἐπὶ τῆς Βορείου Ἠπειροῦ δικαιώματα αὐτῆς. Καὶ τὸ Ἀνώτατον δὲ Διασυμμαχικὸν Συμβούλιον διὰ τῆς ὀρθῆς καὶ δικαίας ἀποφάσεώς του (31. XII. 1919 / 13. I. 1920) κατέκρινεν ὀριστικῶς τὴν Βόρειον Ἑπειρον εἰς τὴν Ἑλλάδα. Καὶ οὕτω τὸ ζήτημα τῆς Βορείου Ἠπειροῦ μετὰ πολλὰς ἀγωνίας καὶ μεταπτώσεις ἦτο πλέον διεθνῶς καὶ τελεσιδικίως λελυμένον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος συμφώνως πρὸς τὸ δίκαιον καὶ πρὸς τοὺς πόθους τοῦ λαοῦ τῆς Βορείου Ἠπειροῦ.

Δυστυχῶς πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης, προϋποθετούσης τὴν λύσιν τοῦ μεταξὺ Ἰταλίας καὶ Σερβίας ἐκκρεμοῦς Ἀδριατικοῦ ζητήματος, ἐπετράπη εἰς τοὺς Ἀλβανούς, οἵτινες οὔτε στρατιωτικῶς συγκεκροτημένοι ἦσαν οὔτε διεθνῶς ἀνεγνωρισμένοι ὡς κράτος, ν' ἀντικαταστήσωσι τὰ ἀποχωροῦντα εὐρωπαϊκὰ στρατεύματα, συναινούσης δυστυχῶς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, κατ' ἐντολὴν τῆς

ὁποίας ὑπεγράφη ἡ συμφωνία τῆς Καπιστίσης (15. V. 1920), δι' ἧς ἀνεχαιτίζετο ἡ πρὸς τὴν Κορυτσᾶν προέλασις τῶν ἐλληνικῶν στρατευμάτων. Ἡ ἐξέτασις τῶν λόγων δι' οὓς ἐγένετο ἡ ἀπαισία ἐκείνη συμφωνία δὲν εἶναι σκόπιμος σήμερον οὔτε ὑποβοηθεῖ τὸν ἀγῶνά μας. Βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι κατόπιν τῆς ἐπιτυχίας των ταύτης οἱ Τουρκαλβανοὶ ἀποθρασυνθέντες μετῆλθον πᾶν θεμιτὸν καὶ ἀθέμιτον μέσον πρὸς δημιουργίαν εὐμενῶν ὑπὲρ αὐτῶν διαθέσεων ἐν Εὐρώπῃ καὶ πρὸς ἀνατροπὴν τῶν δεδικασμένων. Καὶ ἐσωτερικῶς δὲ οὐδὲν παρέλειπον μέτρον πρὸς ἐπιβολὴν τῶν πολιτικῶν των σκοπῶν, πιέζοντες καὶ διώκοντες τοὺς ἔχοντας ἰσχυρὸν τὸ ἐθνικὸν των ἐλληνικὸν φρόνημα, ἐκφοβίζοντες δὲ ἢ δεκάζοντες τοὺς ἔχοντας ἀσθενῆ χαρακτῆρα. Καὶ δὲν ἤρκεσθησαν μόνον εἰς τὰ βίαια ταῦτα μέτρα κατὰ τῶν ἀτυχῶν κατοίκων τῆς Βορείου Ἡπείρου, ἀλλ' ἔθεσαν βέβηλον χεῖρα καὶ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιῶν μας καὶ ἐπὶ τῶν σχολείων μας, παραβαίνοντες οὕτω τὰς ὑποσχέσεις, ἃς διὰ τῆς συμφωνίας τῆς Καπιστίσης εἶχον ἀναλάβει.

Ἡ κακοπιστία αὕτη τῶν Τουρκαλβανῶν καὶ ἡ παραβίασις τῶν συμπεφωνημένων παρῆεν εὖλογον ἀφορμὴν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ὅπως διατάξῃ τὴν ἄμεσον προέλασιν τῶν ἐλληνικῶν στρατευμάτων. Δυστυχῶς ὅμως ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔδειξε τὸ ἀπαιτούμενον σθένος ἀκολουθήσασα ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς Βορείου Ἡπείρου τὴν ὀλεθρίαν ἀναβλητικὴν πολιτικὴν, ἣτις εἶχεν ἐφαρμοσθῆ καὶ ὑπὸ τῶν προκατόχων Κυβερνήσεων. Ἄν ἐπεδείκνυε τότε ἰσχὺν θελήσεως, τὸ ζήτημα θὰ ἦτο λελυμένον, τοσοῦτω μᾶλλον καθόσον ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε διευθετηθῆ καὶ τὸ Ἀδριατικὸν ζήτημα· αὐτοδικαίως ἄρα ἐπεβάλλετο ἡ προέλασις τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ πρὸς κατάληψιν τῆς Βορείου Ἡπείρου, ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ οἱ γείτονες Σέρβοι προέβαινον εἰς κατάληψιν ἀλβανικῶν πόλεων καὶ χωρίων οὐδένα ἔχοντες πρὸς τοῦτο ἐθνικὸν ἢ διεθνῆ τίτλον. Ἡ ἀδράνεια τῆς Κυβερνήσεως ἐν τῇ εὐθέτῳ ἐκείνῃ στιγμῇ ἔσχεν ὀδυνηρὰ ἀποτελέσματα. Ἡ δραστηριότης τῶν Ἀλβανῶν ἐνετάθη, ἀποστολαὶ ποικίλαι ἐστάλησαν εἰς Ἑσπερίαν πρὸς ἐπίδρασιν ἐπὶ τὴν δημοσίαν γνώμην καὶ ἐπὶ τὴν γνώμην τῶν τετα-

γμένων ὅπως διευθετήσωσι τὰ πολιτικὰ ζητήματα τῆς Ἀνατολῆς. Καὶ ἐν ᾧ πάντες ἀνέμενον ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὴν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος κατάληψιν τῆς Βορείου Ἠπείρου, αἴφνης ὁ διεθνὴς τύπος διευμπάνισε τὴν ἀπροσδόκητον εἶδησιν ὅτι οἱ κριταὶ τῆς Εὐρώπης ἐγνωσιμάχησαν καὶ σκοποῦσι νὰ λάβωσι νέας ἀποφάσεις περὶ τῆς Βορείου Ἠπείρου, εὐνοϊκὰς ὑπὲρ τῆς Τουρκαλβανίας, ἀνατρεπούσας δὲ ἄρδην τὰ δεδικασμένα. Ἡ ἀπαισία εἶδησις κατετάραξεν, ὡς εἶναι εὐνόητον, ἅπαντας τοὺς Ἠπειρώτας καὶ ἅπαν τὸ Πανελλήνιον. Οἱ δὲ ἀμεσώτατα διαφερόμενοι Βόρειοι Ἠπειρώται διεμαρτυρήθησαν πανταχόθεν διὰ συλλαλητηρίων καὶ ψηφισμάτων ἀποκηρύττοντες τὸ μελετώμενον ἀδίκημα, ἔπεμψαν δὲ πληρεξουσίους ἀντιπροσώπους εἰς τὰς Ἀθήνας, ἵνα παρακολουθήσωσι τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ζητήματος καὶ προβῶσιν ἐν καιρῷ εἰς ὅλας τὰς πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ κινδύνου ἀναγκαίας ἐνεργείας καὶ ἀποφάσεις.

Καὶ συνήλθομεν λοιπὸν ἐνταῦθα ἔχοντες τὴν ἐντολὴν τοῦ ὅλου Ἠπειρωτικοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Διασποράς, τῶν Ἠπειρωτῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῶν εἴκοσι χιλιάδων Ἠπειρωτῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅπως διακηρύξωμεν ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων τὰ ἀπαράγραπτα δίκαια λαοῦ ἐκ τῶν μάλιστα προηγμένων, ἀλλὰ καὶ μάλιστα ἠδικημένων, τοῦ ἀκραιφνῶς ἑλληνικοῦ λαοῦ τῆς Βορείου Ἠπείρου, ὅστις ὑπέστη τὰ πάνδεινα ὑπὸ τὸ αἰμοσταγὲς σκῆτρον τῶν Τούρκων καὶ τῶν Ἀλβανῶν τυράννων, ἀλλὰ κατώρθωσε νὰ διατηρήσῃ ἀμείωτον μέχρι σήμερον τὸ ἐθνικὸν φρόνημά του. Καὶ θὰ ρήξωμεν φωνὴν νέας δριμείας διαμαρτυρίας διὰ τὸ στυγερὸν ἔγκλημα, τὸ ὁποῖον ἐπιχειροῦσι νὰ διαπράξωσιν εἰς βάρος τοῦ ἱεροῦ ἐδάφους τῆς πατρίδος μας οἱ ἀντιπρόσωποι λαοῦ πρωτογόνου καὶ ἡμιβαρβάρου, προσπαθοῦντες νὰ πείσωσιν ἐπιτηδείως τοὺς διευθύνοντας σήμερον τὰς τύχας τῆς Εὐρώπης, ὅπως ἡ Βόρειος Ἠπειρος ὑποταχθῇ ὑπὸ τὴν Τουρκαλβανίαν. Ἄλλ' εἶναί ποτε δυνατὸν νὰ ἀνεχθῇ ἑλληνικὴ ψυχὴ, ὅπως ἡ πατρίς τόσων εὐγενῶν καὶ ὑπερόχων ἀνδρῶν, τῆς ἑλληνικῆς φιλογενείας τῶν ὁποίων μνημεῖα θαυμάσια, τεμένη καλλιμάρμαρα τῶν Μουσῶν καὶ τῆς Φιλανθρωπίας, προκαλοῦσι καὶ τῶν ξένων τὸν θαυ-

μασμὸν εἰς τὰς δύο τοῦ Ἑλληνισμοῦ πρωτεύουσας—τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν—καὶ ἀλλαχοῦ, ὅπως ἡ Ἑλληνικωτάτη Βόρειος Ἡπειρος ἐκχωρηθῆ εἰς τὴν ἀναρχομένην καὶ οὐδέποτε εἰς εὐνομούμενον κράτος συγκροτηθησομένην Τουρκαλβανίαν, τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐν Εὐρώπῃ λείψανον τουρκικῆς ἀθλιότητος καὶ ἀρπακτικῆς κακοδιοικήσεως; Διότι οὐδενὸς γνώστου τῶν πραγμάτων τὴν προσοχὴν διαφεύγει, ὅτι οἱ σημερινοὶ ἡγέται τοῦ τουρκαλβανικοῦ κινήματος εἶναι ἀρχαῖα στρατιωτικὰ καὶ πολιτικὰ ὄργανα τῆς Τουρκικῆς Αὐτοκρατορίας, ἄθλια κοινωνικὰ συντρίμματα, καταφυγόντα μετὰ τὸ οἰκτρὸν ναυάγιον τοῦ κυριάρχου κράτους εἰς τὴν γενέτειραν καὶ ἔτοιμα νὰ ἐφαρμόσωσιν ἐν αὐτῇ τὰς γνωστὰς τῆς καταδυναστεύσεως καὶ ἐξοντώσεως τῶν χριστιανικῶν πληθυσμῶν τουρκικὰς μεθόδους, αἵτινες μὲ τόσῃν ἐπιτυχίαν ἐφηρμόσθησαν εἰς τὰ ἀρμενικὰ καὶ ἑλληνικὰ τμήματα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὑπὸ τὴν ἀνοχὴν τῆς πεπνυμένης καὶ ἐντίμου εὐρωπαϊκῆς διπλωματίας! Καὶ οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι οἱ γεννάδαι Τουρκαλβανοί, ἀφ' οὗ δι' ἀπελάσεων καὶ διωγμῶν καὶ φόνων ἐξοντώσωσι τοὺς ἀρίστους τῶν κατοίκων καὶ μεταβάλωσιν οὕτω διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου τὴν χριστιανικὴν πλειονότητα εἰς μειονότητα, θὰ εἶναι πρόθυμοι νὰ δεχθῶσιν ἀφελεῖς ἢ κακοβούλους εὐρωπαϊκὰς ἐπιτροπὰς πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ ἐθνικοῦ χαρακτῆρος τῆς χώρας!

Τοιαύτας ἀνάνδρους καὶ ἀνηθικούς πράξεις, αἱ ὁποῖαι θὰ προσάπτωσι στίγμα ἀνεξίτηλον κατ' αὐτοῦ τούτου τοῦ πολιτισμοῦ καὶ θ' ἀποτελῶσι βαρὺν κόλαφον κατ' αὐτῆς ταύτης τῆς χριστιανικῆς ἰδέας καὶ τῶν θαυμασίων ἐκείνων ἀρχῶν τοῦ δικαίου τῶν ἐθνοτήτων καὶ τῆς αὐτοδιαθέσεως τῶν λαῶν, ἀρχῶν, πρὸς ἐπικράτησιν τῶν ὁποίων ἐχύθησαν ποταμοὶ εὐγενοῦς εὐρωπαϊκοῦ καὶ ἀμερικανικοῦ αἵματος, τοιαύτας, ἐπαναλαμβάνω, ἀνάνδρους καὶ ἀνηθικούς πράξεις δὲν θ' ἀνεχθῶσι ποτὲ οἱ Ἡπειρώται.

Ἡμεῖς δὲ ἰδίᾳ οἱ Βόρειοι Ἡπειρώται δὲν θὰ δεχθῶμεν ποτὲ βιαίαν ὑποταγὴν ὑπὸ τὴν Τουρκαλβανικὴν δουλείαν, διότι τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὴν ἐθνικὴν μας συνείδησιν. Δὲν λέγω ὑπερβολὴν καὶ δὲν φοβοῦμαι νὰ προσβάλω τὴν φιλοτιμίαν ἄλλων ὁμαιμόνων καὶ φιλτάτων

Ἑλλήνων ἀδελφῶν, ἰσχυριζόμενος ὅτι οἱ Βόρειοι Ἠπειρώται ὑπῆρξαν ἀείποτε ἐκ τῶν ἀρίστων Ἑλλήνων. Καὶ εἶναι καὶ θὰ μείνωσιν ἐσαεὶ ἀκραιφνεῖς Ἕλληνες παρὰ πᾶσαν ἐνδεχομένην ἀπερίσκεπτον καὶ πρόσκαιρον ἀπόφασιν τῆς εὐρωπαϊκῆς διπλωματίας, τῆς ὁποίας τὰ ἡμίμετρα πολλὰ κακὰ προυξένησαν μέχρι τοῦδε εἰς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ θὰ εἶναι δυστύχημα ἐὰν εἰς ταῦτα προστεθῶσι καὶ ἄλλα. Οἱ Βόρειοι Ἠπειρώται κατὰ τοὺς χαλεποὺς καὶ ἀπαισίους τῆς τυραννίας χρόνους ἐτήρησαν ὑψηλὰ τὸ ὑπερήφανον ἐθνικὸν των φρόνημα, καὶ ἔχουσιν ἀμετάκλητον ἀπόφασιν νὰ διατηρήσωσιν αὐτὸ ἀμείωτον καὶ εἰς τὸ μέλλον, ἀφ' οὗ μάλιστα τώρα δικαιοῦνται νὰ ζητήσωσι τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὠραίων ἀρχῶν, αἵτινες καθιερώθησαν μετὰ τὸν μέγαν πόλεμον ὡς πενιχρὰ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα ἀποζημίωσις διὰ τὰ δεινὰ καὶ τὰς θυσίας, ἃς ὑπέστη.

Ἡμεῖς οἱ Βόρειοι Ἠπειρώται δὲν θὰ δεχθῶμεν ποτὲ βιαίαν ὑποταγὴν ὑπὸ τὸν βάρβαρον τουρκαλβανικὸν ζυγόν, διότι τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὸν πολιτισμόν. Οἱ Βόρειοι Ἠπειρώται ὑπῆρξαν ἀνέκαθεν κράτιστοι τοῦ πολιτισμοῦ φορεῖς οὐ μόνον ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ξένη, ὅπου μετέβαινον ἀναγκαστικῶς ἐκπατριζόμενοι καὶ φεύγοντες τὰ φονικά ὄπλα καὶ τοὺς διωγμοὺς τῶν ἀπανθρώπων ἐκείνων ὄντων, τὰ ὁποῖα ἡ ἀπηνῆς Μοῖρα ἔταξεν ἐπὶ αἰῶνας δυνάστας τῶν Ἠπειρωτῶν. Οἱ ἔχοντες ὀφθαλμοὺς διὰ νὰ βλέπωσι καὶ ὦτα διὰ νὰ ἀκούωσι δύνανται νὰ βεβαιωθῶσιν εὐκόλως ὅτι οἱ λόγοι μου οὗτοι δὲν εἶναι καινοὶ ἰσχυρισμοί, ἀλλ' ἀλήθειαι ἀναντίρρητοι. Ἀπειρία φιλοanthρωπικῶν καὶ φιλεκπαιδευτικῶν καθιδρυμάτων, ἐστιῶν ζωογόνων καὶ φωτοβόλων τοῦ πολιτισμοῦ, ἰδρυμένων ὑπὸ Βορείων Ἠπειρωτῶν ἐν τε τῇ ἰδίᾳ των πατρίδι καὶ ἐν παντὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ κέντρῳ, εἶναι ἀψευδεῖς τῶν λόγων μου μάρτυρες. Τί ἔχουν νὰ ἐπιδείξωσιν ἀπέναντι τῶν σπουδαίων τούτων τοῦ πολιτισμοῦ στοιχείων οἱ πρωτόγονοι καὶ ὀρεσίβιοι καὶ αἰμοδιψεῖς Τουρκαλβανοί, οἱ μέχρι τῆς χθὲς καταφεύγοντες εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα διὰ νὰ μάθωσιν ὀλίγα γράμματα, οἱ μέχρι τῆς χθὲς ἀποτελοῦντες τὴν ἀφωσιωμένην φρουρὰν τοῦ αἰσχίστου τῶν τυράννων, ὃν εἶδέ ποτε ἡ ἀνθρωπότης, τοῦ Σουλτάνου τῆς Τουρκίας;

Τί δύνανται νὰ ἐπιδείξωσιν ἐν τῇ τέχνῃ καὶ τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ παιδείᾳ καὶ τῇ φιλανθρωπίᾳ καὶ ἐν τῷ πολιτισμῷ ἐν γένει, οἱ Τουρκαλβανοί, οἱ ἀποτελούμενοι, ὡς εἶναι γνωστόν, ἀπὸ φυγοπόνους τυραννίσκους ἐκμεταλλευομένους τὸν τίμιον ἰδρώτα τῶν Χριστιανῶν καὶ ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῶν ἀποζῶντες, καὶ ἀπὸ ληστὰς τῶν ὁρέων καὶ τῶν πόλεων; Ποῦ εἶναι τὰ σχολεῖά των, ποῦ τὰ φιλανθρωπικά των καθιδρύματα, ποῦ ὁ πολιτισμὸς των;

Ἡμεῖς οἱ Βόρειοι Ἡπειρώται δὲν θὰ δεχθῶμεν ποτὲ βιαίαν ὑποταγὴν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν Τουρκαλβανῶν, διότι τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἠθικὴν. Καὶ εἶναι πράγματι ἄδικον, ὅπως λαὸς εὐγενῆς, λαὸς φιλειρηνικός, λαὸς φιλοπρόοδος καὶ φιλομαθῆς, λαὸς τέλος διὰ τοῦ αἵματός του ἀποσεῖσας τὸν ζυγὸν δουλείας σκληρᾶς καὶ μακρᾶς, δουλείας διπλῆς, τῆς ἐπισήμου τῶν Τούρκων καὶ τῆς ἀνεπισήμου τῶν Ἀλβανῶν, ὑποταχθῆ καὶ πάλιν ὑπὸ τὴν αὐθαίρετον κακοδιοίκησιν λαοῦ ἀξέστου καὶ ἀπολιτιστοῦ. Καὶ εἶναι ἀνήθικον νὰ ὑποτάσσωνται λαοὶ ἀνωτέρου πολιτισμοῦ, ὡς εἶναι οἱ Βόρειοι Ἡπειρώται — τοῦτο δὲ δύνανται νὰ μάθωσιν ἀσφαλῶς οἱ ἀμφιβάλλοντες παρὰ ξένων ἀμερολήπτων ἱστορικῶν — ὑπὸ λαὸν εὐρισκόμενον εἰς τὰς κατωτάτας τοῦ πολιτισμοῦ βαθμίδας. Εἰς τὰς κατωτάτας δὲ τοῦ πολιτισμοῦ βαθμίδας εὐρίσκεται βεβαίως πᾶς λαὸς διατηρῶν ἐν αὐτῷ τῷ εἰκοστῷ αἰῶνι τὰ πρωτόγονα καὶ βάρβαρα ἔθιμα τῆς αὐτοδικίας καὶ τῆς φονικῆς ἐκδικήσεως. Ὁ τελευταῖος δ' ἐν Εὐρώπῃ λαὸς ὁ διατηρῶν τὰ ἔθιμα ταῦτα εἶναι ὁ Ἀλβανικός. Ὑπὸ τοιοῦτον λαὸν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποταχθῶσιν οἱ Βόρειοι Ἡπειρώται. Παρῆλθον ἀνεπιστρεπτὲι οἱ μακάριοι ἐκεῖνοι χρόνοι, καθ' οὓς ὀλόκληροι λαοὶ ἐξεχωροῦντο καὶ ἀντηλλάσσοντο ὑπὸ τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς ὡς ἀγέλαι προβάτων!

Ἡμεῖς οἱ Βόρειοι Ἡπειρώται δὲν θὰ δεχθῶμεν τέλος ποτὲ τὸν ἐξευτελισμὸν τῆς βιαίας ὑποταγῆς μας ὑπὸ τὸν βάρβαρον ἄλβανικὸν ζυγὸν, πολὺ χειρότερον τοῦ τουρκικοῦ, διότι τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὰ ὑπὸ τῶν Συμμάχων Δυνάμεων δεδικασμένα. Τὸ Ζήτημα τῆς Βορείου Ἡπέιρου ἐθεωρήθη ὀρθῶς καὶ δικαίως ὡς ὑπαγόμενον ὑπὸ τὴν

δικαιοδοσίαν τῆς Συνδιασκέψεως τῆς Εἰρήνης καὶ συνεζητήθη μετὰ τοῦ Ζητήματος τῆς Ἀλβανίας ὑπὸ διαφόρων ἐπιτροπῶν κατὰ βάθος καὶ πλάτος, ὡς ἀποτέλεσμα δὲ τῶν μελετῶν καὶ συζητήσεων τούτων ἀνεγνωρίσθησαν τὰ ἐπὶ τῆς Βορείου Ἡπείρου δικαιώματα τῆς Ἑλλάδος, ἐκθύμως ὑποστηριχθέντα ὑπὸ τε τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας κατὰ τὸ 1919. Καὶ ἡ φιλοδίκαιος Ἀμερικὴ ἀνεγνώρισε τὰ δικαιώματα ταῦτα, μετὰ τινὰς ἐπιφυλάξεις, καὶ αὐτὴ δὲ ἡ κατ' ἀρχὰς δυστροπήσασα Ἰταλία ὑπεχώρησε τέλος εἰς τὴν φωνὴν τοῦ δικαίου, ὑπογράψασα τὴν γνωστὴν μετὰ τῆς Ἑλλάδος συμφωνίαν, ἣτις ἔκυρώθη, ὡς ἐμνημόνευσα ἤδη, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀνωτάτου ἐν Παρισίοις Διασυμμαχικοῦ Συμβουλίου, μόνον δὲ ἡ τυπικὴ ἐφαρμογὴ αὐτῆς εἶχεν ἀναβληθῆ μέχρι τῆς ὀριστικῆς λύσεως τοῦ Ἀδριατικοῦ Ζητήματος. Ἡ μετὰ τὴν λύσιν τοῦ Ζητήματος τούτου παράλειψις τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὑπὸ τῶν Συμμάχων Δυνάμεων ἀποφασισθέντων δὲν σημαίνει ὅτι ἠκυρώθησαν ἢ ὅτι δύνανται ν' ἀκυρωθῶσιν αἱ ἀποφάσεις αὗται, οὐδὲ βλάπτει τὰ διεθνῶς ἀναγνωρισθέντα δικαιώματα τῶν Βορείων Ἡπειρωτῶν.

Διὰ τοῦτο στηριζόμενοι οἱ Βόρειοι Ἡπειρῶται ἐπὶ τῶν ἀπαραγράπτων δικαίων μας, τῶν καὶ διεθνῶς ἀνεγνωρισθέντων διὰ τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου, ἀπαιτοῦμεν παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως νὰ διατάξῃ τὴν ἄμεσον προέλασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ εἰς τὴν Βόρειον Ἡπειρον, καὶ ἐπανορθοῦσα τὰ γενόμενα σφάλματα ν' ἀποδώσῃ εἰς τὴν ἰδιαιτέραν μας πατρίδα τὴν ἐλευθερίαν, ἣν τὰ τέκνα τῆς διὰ τῶν ἰδίων δυνάμεων καὶ δι' ὑπερτάτων θυσιῶν ἀπέκτησαν καὶ ἐνεπιστεύθησαν εἰς τὰς χεῖρας τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος. Καὶ δικαιούται ἡ Ἑλλὰς νὰ καταλάβῃ σήμερον τὴν χώραν ταύτην, χωρὶς νὰ θεωρηθῇ πραξικοποῦσα, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μνημονευθείσης διεθνοῦς ἀποφάσεως. Ὁ φόβος δὲ μήπως διὰ τοιαύτης ἐνεργείας παραβλαβῶσιν ἄλλα ἄλλαχού ἐθνικὰ συμφέροντα δὲν εἶναι βάσιμος, οὐδὲ πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν εἰς ἐθνικὴν πολιτικὴν. Ἡ Μήτηρ Πατρίς δικαιούται νὰ διαθέσῃ τὸ αἷμα καὶ τὰ ἀγαθὰ τῶν τέκνων τῆς πρὸς ἀπελευθέρωσιν δούλων ἀδελφῶν των, ἀλλ' ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δικαιούται νὰ διαθέσῃ τὴν ἐλευθερίαν των καὶ ν' ἀπεμπολήσῃ τὰ ἐθνικὰ

των αίσθήματα καὶ τὴν ἐθνικὴν των συνείδησιν πρὸς ὄφελος ἄλλων τῆς τέκνων. Ἄν τὸ διπλωματικὸν δόγμα τῶν ἀνταλλαγμάτων εἶναι ἀνήθικον καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἀποικιακῇ πολιτικῇ, πολλῶ μᾶλλον κακώηθες εἶναι προκειμένου περὶ ἐθνικῆς πολιτικῆς. Οὐδὲ δύναται νὰ χωρήσῃ σύγκρισις ποσοτικῇ, οὐδὲ ὑπάρχουσι μεγάλα καὶ μικρὰ ζητήματα προκειμένου περὶ ἐλευθερίας. Ἄπαντες οἱ Ἕλληνες ἔχουσιν ἴσα δικαιώματα ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας των, πολλῶ δὲ μᾶλλον οἱ Βόρειοι Ἠπειρώται, οἵτινες δι' ἰδίων θυσιῶν καὶ διὰ τοῦ αἵματός των τὴν ἀπέκτησαν. Ἐπαναστατήσαντες κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς παρέδώκαμεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐλευθέραν τὴν πατρίδα μας καὶ ζητοῦμεν παρὰ τῆς Ἑλλάδος τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς πατρίδος μας. Δὲν θ' ἀνεχθῶμεν ποτὲ νὰ γίνωμεν ἀντικείμενον ἀνταλλαγμάτων. Προκειμένου περὶ τῶν στοιχειωδῶν ἀνθρωπίνων δικαίων, τοιαῦται πράξεις ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπονται, θαυμαστὸν δὲ παράδειγμα παρέχει ἡ ὑπέροχος διαγωγή τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὅστις οὐδέποτε ὑπελόγισε θυσίας καὶ συμφέροντα, ὡσάκις ἐπέστη ἡ στήμη τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν ἀδελφῶν του. Εἴμεθα δὲ βέβαιοι ὅτι αἱ ψυχαὶ τῶν Ἑλλήνων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας θὰ ἐξηγείροντο, ἂν ἐμάθανον πρὸς στιγμὴν ὅτι πρὸς ἀπελευθέρωσιν των δὲν ἀρκεῖ τὸ ἐπὶ τόπου χυνόμενον αἷμα, ἀλλὰ πρέπει νὰ θυσιασθῇ καὶ ἡ ἐλευθερία ἄλλων ἀδελφῶν, ὧν πολλοὶ ἔβρεξαν ἤδη μὲ τὸ τίμιον αἷμά των τὴν ξηρὰν ἄμμον τῆς Ἀλμυρᾶς ἐρήμου.

Διὰ πάντα ταῦτα ἀξιοῦμεν παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τὴν ἀμεσον κατάληψιν τῆς Βορείου Ἠπείρου ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Παρὰ δὲ τῶν Συμμάχων Δυνάμεων προσδοκῶμεν ὅτι θὰ σεβασθῶσι τὰ ἀποφασισθέντα — καὶ τοῦτο, φρονῶ, εἶναι δι' αὐτὰς ζήτημα τιμῆς καὶ ἠθικῆς — ὅτι δὲν θ' ἀκούσωσι τὰς ὑπούλους εἰσηγήσεις περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν καλῶς δεδικασμένων καὶ ὅτι θὰ ἐπιτρέψωσι τὴν ταχίστην μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἔνωσιν τῆς Βορείου Ἠπείρου, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ δίκαιον, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ σέβας πρὸς τὰς ληφθείσας διεθνεῖς ἀποφάσεις, ὡς ἀπαιτεῖ αὐτὸ τοῦτο τὸ γόητρον τῶν Μεγάλων Χριστιανικῶν Δυνάμεων.

Ἐάν ὁμως ἄλλαι ἐπικρατήσωσιν ἀποφάσεις, διακηρύττομεν ἀπὸ

τουδε δια του κατηγορηματικωτάτου τρόπου, ὅτι ἔχομεν πάντες οἱ Ἑπειῶται, Βόρειοι καὶ Νότιοι ἠνωμένοι, τὴν στερρὰν καὶ ἀμετάβλητον θέλησιν νὰ καταβάλωμεν πᾶσαν ἐνέργειαν, νὰ μετέλθωμεν πᾶν νόμιμον καὶ ἔντιμον μέσον, ὅπως ἐπιβάλωμεν τὰ δίκαιά μας καὶ τὸν πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν Δυνάμεων δεδικασμένα σεβασμόν. Ἐάν τις τῶν Δυνάμεων μετέβαλεν ἐν τῷ μεταξὺ γνώμην καὶ υἰοθέτησε τὴν γερμανικὴν ἐκείνην θεωρίαν τῶν ,χαρτίνων ρακῶν', καθ' ἣς ἐξανέστη ἐν ἀρχῇ τοῦ πολέμου ἡ παγκόσμιος ἀνθρωπίνη συνείδησις, ἡμεῖς δὲν ἔχομεν λόγον νὰ μεταβάλωμεν γνώμην, διότι συναισθανόμεθα ἀκόμη καὶ θὰ συναισθανώμεθα βαθύτατα τὸ δίκαιον καὶ τὴν τιμὴν.

Ἡμεῖς οἱ Ἑπειῶται εἴμεθα ἀνεκαθεν στοίχειον ἐκπολιτιστικὸν καὶ φιλοπρόοδον καὶ φιλειρηνικόν. Δὲν ἐπιζητοῦμεν κατακτήσεις. Δὲν θέλομεν νὰ καταπατήσωμεν ξένα δίκαια. Ἀλλὰ καὶ δὲν θ' ἀνεχθῶμεν ποτὲ νὰ καταπατήσωσιν οἱ ξένοι τὰ δίκαιά μας!

Οἱ Βόρειοι Ἑπειῶται, ξενιτευόμενοι καὶ ταλαιπωρούμενοι, ἀνήγειραν δι' εἰρηνικῆς ἐργασίας ἐκ τῶν οἰκονομιῶν αὐτῶν σχολὰς καὶ ἐκκλησίας καὶ ἄλλα εὐαγῆ καθιδρύματα πρὸς διατήρησιν τοῦ ἐθνισμοῦ των. Καὶ δὲν θ' ἀνεχθῶσι ποτέ, ὅπως αἱ θυσῖαι των αὐταὶ γίνωσιν ὀλοκαύτωμα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῶν ξένων συμφερόντων.

Οἱ Βόρειοι Ἑπειῶται θὰ ζητήσωσιν ἐν πρώτοις τὸ δίκαιόν των διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς λογικῆς καὶ τῆς εἰρήνης. Ἀλλ' ἐάν δὲν εἰσακουσθῶσιν ὑπ' ἐκείνων, οἵτινες λέγονται πεπολιτισμένοι καὶ διδάσκουσιν ὑραίας ἀρχάς, διὰ τὰς ὁποίας ἔστειλαν μυριάδας τῶν ἀρίστων τέκνων τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς ἵνα χύσωσι τὸ τίμιον αἷμά των, ἀλλὰ διαπράττουσιν ἀνόσια ἔργα εἰς βάρος τῶν μικρῶν λαῶν, ἐὰν ἐξαντλήσωσι ματαίως πάντα τὰ εἰρηνικὰ μέσα, οἱ Βόρειοι Ἑπειῶται, ὡς ἔδειξαν ἤδη πρὸ ὀλίγων μόλις ἐτῶν, εἶναι πρόθυμοι καὶ ἱκανοὶ νὰ ἐπιβάλωσι καὶ διὰ τῆς βίας τὰ δίκαιά των. Γνωρίζομεν καλῶς ὅτι ἡ ἀνθρωπότης ἐβαρύνθη τὴν καταστρεπτικὴν κυριαρχίαν τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ σιδήρου, ἡ ὁποία ἀπὸ ἐτῶν λυμαίνεται τὸν κόσμον. Καὶ δὲν εἴμεθα βέβαια ἡμεῖς οἱ Ἑπειῶται, οἱ κατ' ἐξοχὴν φιλήσυχοι καὶ φιλειρηνικοί, οἱ ὁποῖοι θὰ θελήσωμεν ἄνευ λόγου ἀποχρῶντος ν' ἀνάψωμεν

εἰς τὰ πρόθυρα τῆς Εὐρώπης νέαν πυρκαϊάν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν οὐδεὶς γνωρίζει τί δύναται νὰ προκύψῃ. Ἄλλ' ἢ κατάφωρος ἀδικία συνεπάγεται τὴν ἀγανάκτησιν καὶ ἡ ἀγανάκτησις ἐπιφέρει τὴν ἀπόγνωσιν, ἡ δὲ ἀπόγνωσις δὲν εἶναι ποτὲ μετριοπαθῆς σύμβουλος. Διὰ τὰ ἐπακόλουθα πάσης καθ' ἡμῶν ἀδικίας ἄλλοι θὰ φέρωσι τὴν βαρεῖαν εὐθύνην ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων. Ἄς προσέξωσι λοιπὸν πολὺ εἰς τὴν φωνὴν γενναίου λαοῦ ἀδικουμένου!

Ὅταν τὸ δίκαιόν μας καταπατῆται κατὰ τρόπον αἰσχρὸν καὶ βάναισον, ὅταν ἡ ἐλευθερία μας ἀνάνδρως παραδίδηται εἰς λαὸν πρωτόγονον καὶ ἀπολίτιστον, ὅταν διεθνεῖς ἀποφάσεις ἀκυρῶνται ἄνευ αἰδοῦς, ὅταν ἐν ἐνὶ λόγῳ τὸ πᾶν κινδυνεύῃ νὰ χαθῇ δι' ἡμᾶς, καὶ οἱ ἀδελφοί μας, οἱ ὀμαίμονες καὶ ὀμόδοξοι, σύρωνται ὡς κτήνη ὑπὸ τὴν Τουρκαλβανικὴν δουλείαν, τότε καὶ Θεοὶ καὶ δαίμονες θὰ ὀργισθῶσιν ἐὰν σταυρώσωμεν τὰς χεῖρας. Πρέπει λοιπὸν νὰ ὀρκισθῶμεν ὄρκον ἱερὸν ὄρκον πανηπειρωτικόν, ὅτι δὲν θ' ἀνεχθῶμεν ποτὲ τοιαύτας ἀτιμίας, καὶ ὅτι ἐπιστέφοντες τοὺς λόγους δι' ἔργων γενναίων, θὰ ἀρπάσωμεν τὰ ὄπλα τῶν πατέρων μας καὶ ἀποκαθαίροντες τὸ ἱερὸν ἔδαφος τῆς Πατρίδος μας ἀπὸ τοὺς ἡμιβαρβάρους, θ' ἀποδώσωμεν τὴν ἱερὰν ἐλευθερίαν εἰς τοὺς ἀδελφούς μας καὶ θὰ σώσωμεν ἀπὸ τὰς ληστρικὰς χεῖρας τῶν Τουρκαλβανῶν τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰ σχολεῖα, τὰ ὁποῖα οἱ πατέρες μας μὲ τὸν τίμιον ἰδρῶτά των ἀνήγειραν!

Ἐχομεν καθῆκον ἱερὸν νὰ φανῶμεν ἀντάξιοι τῶν πατέρων καὶ τῶν πάππων μας, νὰ ἐπιβάλωμεν πάσῃ θυσίᾳ ὅ,τι ἀπαιτεῖ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἐθνικὴ μας τιμὴ, καὶ ἂν ἀκόμη ἔχωμεν καθ' ἡμῶν τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς, καὶ ἂν ἀκόμη ἔχωμεν καθ' ἡμῶν — καίτοι θεωροῦμεν τοῦτο ἀδύνατον — τὴν Κυβέρνησιν τῆς Μεγάλῃς Ἑλλάδος. Καὶ θὰ πολεμήσωμεν γενναίως ὡς Ἀκρίται τοῦ Ἑλληνισμοῦ, διότι περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς τιμῶμεν τὴν πατρίδα μας, περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς φοβούμεθα τὸν Θεόν!

Εἴμεθα μικροί, εἶναι ἀληθές! Ἄλλ' ἔχομεν μεγάλους καὶ ἀηττήτους συμμάχους — τὸ δίκαιον καὶ τὸν Θεόν! Καὶ τὸ δίκαιον θὰ κατισχύσῃ ἐπὶ τέλους καὶ ὁ Θεὸς θὰ κατευοδώσῃ τὸν ἀγῶνά μας!

Καὶ θὰ διδάξωσιν οἱ Βόρειοι Ἠπειρῶται μίαν ἀκόμη φορὰν τοὺς Φαρισαίους τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς διπλωματίας, τοὺς ἄλλα κηρύττοντας καὶ ἄλλα πράττοντας, τοὺς ὑποκρινομένους δικαιοσύνην καὶ ἠθικὴν, ἀλλ' ὀργιάζοντας εἰς βάρος τῶν λαῶν — καὶ τῶν ἰδικῶν των καὶ τῶν ξένων — τοὺς καταργήσαντας διὰ διεθνῶν συνθηκῶν, ὡς πράξιν αἰσχρὰν καὶ ἀνήθικον, τὴν σωματεμπορίαν τῶν μαύρων τῆς Ἀφρικῆς, ἀλλ' ἐμπορευομένους ἐκ τῶν παρασκηνίων ὀλοκλήρους λευκοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης, ὅτι καὶ τῶν εὐγενῶν καὶ φιλειρηνικῶν λαῶν ἡ ἀνοχὴ ἔχει ἀπαράβατα ὄρια! Μόνον ἡ ἀνδρεία ἦν προκαλεῖ ἡ ἀπόγνωσις ἔξ ἑν ἔχει ὄρια!

Οἱ Βόρειοι Ἠπειρῶται ἐν ἱερᾷ ἀγανακτήσει, ἐν ἱερᾷ ἀλληλεγγύῃ μετὰ τῶν ἀδελφῶν των τῆς Νοτίου Ἠπείρου, ἔχοντες ἄριστον σύμβουλον τὸ παρελθὸν καὶ μέγιστον σύμμαχον τὸ δίκαιον, θ' ἀγωνισθῶσι μέχρις ἐσχάτων ἕως οὗ ἀπελευθερώσωσι τὸ ἱερὸν ἔδαφος τῆς πατρίδος των, τὸ ἱερὸν ἔδαφος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐγεννήθη ὁ Σίνας καὶ ὁ Ἀρσάκης καὶ ὁ Ζάππας καὶ ὁ Ζωγράφος καὶ τόσοι ἄλλοι μεγάλοι τοῦ Ἑλληνισμοῦ εὐεργέται καὶ τοῦ πολιτισμοῦ ἐνθουσιώδεις θιασῶται. Καὶ θὰ προτάξωσιν ἀνδρείως τὰ ἑλληνικά των στήθη κατὰ παντὸς ξένου ἐπιδρομέως, φρουροῦντες εὐόρκως τοὺς βωμοὺς καὶ τὰς ἐστίας τῶν προγόνων των!

Καὶ εἰάν οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς, ἀντιτάσσοντες, ὡς συνηθίζουσι πολλάκις, τὴν βίαν εἰς τὸ δίκαιον καὶ ἀκυροῦντες ἑλαφρᾷ συνειδήσει ὅσα ἀπεφάσισαν, κατορθώσωσι νὰ ματαιωθῇ ἡ εὐγενὴς προσπάθεια λαοῦ προηγμένου καὶ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας του ἀγωνιζομένου, εἰάν κατορθώσωσι νὰ θυσιασθῇ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ διεθνοῦς χρυσοῦ μόσχου ὀλόκληρος ὁ λαὸς οὗτος, τότε οἱ Βόρειοι Ἠπειρῶται θὰ προτιμήσωσι τὸν ἔνδοξον θάνατον τῶν Τριακοσίων Σπαρτιατῶν, τῶν πεσόντων ἐν Θερμοπύλαις, καὶ θὰ παραγγείλωσιν εἰς τοὺς ἐπιγιγνομένους, ὅπως — εἰς αἰωνίαν μνήμην ἐνὸς αἰσχούς — ἀνεγερθῇ ἐκεῖ κάτω, εἰς τὰ Τουρκαλβανικὰ μεθόρια τῆς Ἑλλάδος, ἐπιτύμβιος στήλη φέρουσα τὴν ἐπιγραφήν·

„ὦ ξεῖν' ἀγγέλλειν Εὐρωπαίοις ὅτι τῆδε
κείμεθα κάκινων θύματα γιγνόμενοι!“

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1921

ΨΗΦΙΣΜΑ ΠΡΩΤΟΝ
ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΣΥΜΜΑΧΟΥΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Ἡ Συνέλευσις τῶν ἐνταῦθα Πανηπειρωτῶν συνελθοῦσα σήμερον τὴν 12 ην/25 ην Σεπτεμβρίου 1921 ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, τῇ προσκλήσει τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἀπανταχοῦ Βορειοηπειρωτικῶν Συλλόγων καὶ ἀκούσασα τὰς ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου τῶν ἀντιπροσώπων τούτων ληφθείσας ἀποφάσεις, ἐγκρίνει ταύτας παμψηφεί καὶ διακηρύττουσα τὸ ἀλληλέγγυον τῶν Πανηπειρωτῶν καὶ τὸ ἀδιαίρετον τῆς ὅλης Ἠπείρου

Διαμαρτύρεται διὰ τὴν μελετωμένην ἀνασυζήτησιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἄνωτάτου Συμβουλίου τῇ 13ῃ Ἰανουαρίου 1920 (ν. ἡ.) δεδικασμένου ζητήματος τῆς Βορείου Ἠπείρου·

Δηλοῖ ὅτι οἱ Βόρειοι Ἠπειρώται δὲν θ' ἀνεχθῶσι ποτὲ τὴν ὑπὸ τὴν Τουρκαλβανικὴν τυραννίαν, συνεχίζουσαν τὰς ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἀγριότητας κατὰ παντὸς Χριστιανοῦ, ὑποταγὴν διακοσίων πεντήκοντα χιλιάδων ὁμαιμόνων, Ὀρθοδόξων καὶ ἐν τῷ πολιτισμῷ προηγμένων ἀδελφῶν αὐτῶν·

Θεωρεῖ πᾶσαν τοιαύτην ἀπόπειραν κατάφωρον ἀδίκημα μὴ συμβιβαζόμενον πρὸς τὸν Εὐρωπαϊκὸν πολιτισμόν, τὸν Χριστιανισμόν, τὴν ἠθικὴν, τὸ δίκαιον καὶ τὰς εὐγενεῖς ἐκεῖνας ἀρχὰς ὑπὲρ ἐπικρατήσεως τῶν ὁποίων οἱ πεπολιτισμένοι λαοὶ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς ἔχυσαν ποταμοὺς πολυτίμου αἵματος·

Βεβαιοῖ τὴν ἀμετάκλητον ἀπόφασιν τῶν Βορείων Ἑπειρωτῶν καὶ ὀλοκλήρου τῆς Ἑπείρου ν' ἀγωνισθῶσι μέχρις ἐσχάτων πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ ἐπαπειλοῦντος αὐτοὺς κινδύνου καὶ νὰ πραγματοποιήσωσι τὴν μετὰ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος ἔνωσιν·

Ἀποφασίζει ν' ἀποσταλῶσι τηλεγραφήματα διαμαρτυρίας πρὸς τὰς Α. Α. Ε. Ε. τὸν Πρόεδρον τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν εἰς Γενεύην, πρὸς τοὺς Πρωθυπουργοὺς τῶν Συμμάχων Κυβερνήσεων Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας καὶ Ἰταλίας καὶ Ἰαπωνίας καὶ Βελγίου καὶ πρὸς τὸν Ἐξοχώτατον Πρόεδρον τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, διὰ μέσου τῶν οἰκείων Πρεσβευτῶν· καὶ

Ὅρίζει ἐπιτροπὴν ἀποτελουμένην ἐκ τῶν κκ. ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΒΙΖΟΥΚΙΔΟΥ, ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΠΠΑ καὶ ΠΑΥΛΟΥ ΠΟΥΤΕΤΣΗ, πρὸς ἐπίδοσιν τοῦ ψηφίσματος τούτου εἰς τὰς οἰκείας Πρεσβείας.

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Κοντινάς

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1921

ΨΗΦΙΣΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ

Ἡ Συνέλευσις τῶν ἐνταῦθα Πανηπειρωτῶν συνελθοῦσα σήμερον τὴν 12ην / 25ην Σεπτεμβρίου 1921 ἐν τῇ αἴθρῳσῃ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, τῇ προσκλήσει τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἀπανταχοῦ Βορειοηπειρωτικῶν Συλλόγων, καὶ ἀκούσασα τὰς ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου τῶν ἀντιπροσώπων τούτων ληφθείσας ἀποφάσεις, ἐγκρίνει ταύτας παμψηφεί καὶ διακηρύττουσα τὸ ἀλληλέγγυον τῶν Πανηπειρωτῶν καὶ τὸ ἀδιαίρετον τῆς ὅλης Ἠπείρου

Ἀποφασίζει νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἀντίγραφον τοῦ ψηφίσματος διαμαρτυρίας πρὸς τὰς Συμμάχους δυνάμεις διὰ τὴν μελετωμένην ἀνασυζήτησιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου δεδικασμένου Βορειοηπειρωτικοῦ ζητήματος·

Ἀξιοῖ παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὅπως στηριζομένη ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1919 (13ης Ἰανουαρίου 1920) διατάξῃ ἀμέσως τὴν προέλασιν τῶν ἑλληνικῶν στρατευμάτων εἰς τὴν Βόρειον Ἠπειρον καὶ ἀπολυτρώσῃ τοὺς Βορείους Ἠπειρώτας ἀπὸ τοῦ βαρβάρου Τουρκαλβανικοῦ ζυγοῦ, ἀποδίδουσα αὐτοῖς τὴν ἐλευθερίαν, ἣν οἱ Βόρειοι Ἠπειρῶται διὰ τῶν ἰδίων δυνάμεων καὶ διὰ μεγίστων θυσιῶν ἀπέκτησαν καὶ ἐνεπιστεύθησαν εἰς τὰς χεῖρας τῆς μητρὸς Ἑλλάδος, προλαμβάνουσα οὕτω νέας αἱματοχυσίας καὶ περιπλοκάς, διότι ἄλλως δημιουργεῖται μεγάλη εὐθύνη,

τῶν Βορείων Ἡπειρωτῶν ἔχόντων ἀμετάκλητον ἀπόφασιν νὰ ἀνακτήσωσι πάση θυσίᾳ τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν καὶ νὰ μὴ ἀφήσωσιν εἰς τοὺς Τουρκαλβανούς, τὸ τελευταῖον τοῦτο λείψανον τῆς αἰμοσταγούς Τουρκίας ἐν Εὐρώπῃ, τὸ ἱερὸν ἔδαφος τῆς πατρίδος τοῦ Σίνα καὶ τοῦ Ἀρσάκη καὶ τοῦ Ζάππα καὶ τοῦ Ζωγράφου καὶ τῶν ἄλλων μεγάλων τοῦ ἔθνους εὐεργετῶν· καὶ

Ἵσχυρίζεται ἐπιτροπὴν ἀποτελουμένην ἐκ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἰωαννίνων κ. ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ καὶ τῶν κκ. ΚΩΝΣΤ. ΣΚΕΝΔΕΡΗ, ΠΕΡ. ΒΙΖΟΥΚΙΔΟΥ, ΚΩΝΣΤ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ, ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΠΠΑ καὶ ΓΕΩΡΓ. ΓΑΓΑΡΗ πρὸς ἐπίδοσιν τοῦ ψηφίσματος τούτου.

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Κομνηνῶν

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας